

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pravopis				
Šifra/kod	FIL BHS 123	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	prvi	Semestar	prvi	Studijska godina	NPP 2019/2020 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Bernisa Puriš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 bernisa.puris@ff.unsa.ba bernisapuris4@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Nejla Kalabušić-Halać, BA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 nejlakalabusic@icloud.com	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 1; vježbe 2; praktična nastava 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija najprije se daje kratak uvod u teorijsku normativnu lingvistiku i ukazuje na položaj pravopisne norme u ukupnosti normi standardnoga jezika, potom se sadržaj kolegija usmjerava na njegov težišni dio – tumačenje, razradu i kontekstualiziranje pravopisnih pravila.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj je kolegija upoznati studente s osnovama normativne lingvistike i mjestom pravopisne norme u ukupnosti normi standardnoga jezika; upoznati studente s pravilima koja donose pravopisi bosanskoga, hrvatskoga i srpskoga jezika; osposobiti studente za dosljednu primjenu pravopisnih pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji; osposobiti ih da uočavaju, analiziraju, opišu i sistematiziraju pravopisno relevantne riječi u različitim savremenim tekstnim vrstama.				
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG4 – <i>Kvalitetno obrazovanje</i> Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog učenja.				
Ishodi učenja	Studenti će steći teorijska znanja iz pravopisne normativistike. Bit će osposobljeni da primjenjuju pravopisna pravila u vlastitoj pisanoj komunikaciji, da uočavaju pravopisno relevantne riječi u različitim pisanim komunikacijskim situacijama, da ih analiziraju, opišu i sistematiziraju u skladu s pravopisnim pravilima koja donose pravopisni priručnici. Studenti će moći primijeniti stečena znanja i vještine u razvoju i usavršavanju kulture pismenog izražavanja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Program i literatura.
2.	Načela jezičke pravilnosti. Norme i normiranje jezika.
3.	Pravopisna norma i pravopis. Pravopisna norma prema drugim standardnojezičkim normama. Pravopisna načela i tipovi pravopisa.
4.	Pojam pravopisno relevantne riječi i pravopisni rječnik. Grafijska norma i pismo.
5.	Pravila upotrebe <i>velikoga / maloga slova</i> .
6.	<i>Sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi.</i>
7.	Pisanje <i>skraćenica</i> .
8.	Interpunkcija.
9.	Asimilacija suglasnika po zvučnosti. Asimilacija suglasnika po mjestu tvorbe.
10.	Pravila o alternaciji <i>ije/je/e/i</i> .
11.	Redukcija suglasnika. Alternacija <i>l-o</i> .
12.	Glasovi i glasovni skupovi: pisanje i izgovor glasova <i>č-ć</i> , pisanje i izgovor glasova <i>dž-đ</i> .
13.	Glas <i>h</i> ; intervokalno <i>j</i> .
14.	Pisanje riječi stranoga porijekla.
15.	Pravopisni znaci.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje (opisivanje i objašnjavanje teorijsko-terminoloških sastavnica pravopisne norme) - diskusija (raspravljanje i uspoređivanje pravopisnih rješenja koja donose pravopisni priručnici i jezički savjetnici) - rad na tekstu (uočavanje i ispravljanje pravopisnih grešaka u različitim tipovima tekstova) - demonstracija (predstavljanje primjera odstupanja od pravopisne norme prikupljenih u praksi i diskusija o njima) 																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 594 1437 871"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija seminarskog rada</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Praktična nastava – zadaci</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost na vježbama – kvizovi</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prezentacija seminarskog rada	10	10%	3.	Praktična nastava – zadaci	15	15%	4.	Aktivnost na vježbama – kvizovi	15	15%	5.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	20%																										
2.	Prezentacija seminarskog rada	10	10%																										
3.	Praktična nastava – zadaci	15	15%																										
4.	Aktivnost na vježbama – kvizovi	15	15%																										
5.	Završni ispit	40	40%																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čužić, T. (2015) <i>Pravopisna norma</i>, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 2. Halilović, S. (2017) <i>Pravopis bosanskoga jezika</i>, Sarajevo: Slavistički komitet. Ili: Bulić, R. (2022) <i>Bosanski pravopis</i>, Tuzla: Institut za bosanski jezik i književnost. 3. <i>Hrvatski pravopis</i> (2013) Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. 4. Pešikan, M. – Jerković, J. – Pižurica, M. (2015) <i>Pravopis srpskoga jezika – ijekavsko izdanje</i>, Novi Sad – Banja Luka: Matica srpska. <p><i>Dodatna</i>(Jezički savjetnici):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bulić, R. (1999) <i>Bosanski jezik u praksi i normi</i>, Tuzla: Printcom. 2. Bulić, R. (2009) <i>Rječnik pravopisnih, obličkih i akcenatskih nedoumica u standardnome bosanskom jeziku</i>, Tuzla: Bosanska riječ. 3. Čedić, I. (2013) <i>Jezički savjetnik</i>, Sarajevo: Institut za jezik. 4. Ham, S. – Milkota, J. – Baraban, B. – Orlić, A. (2014) <i>Hrvatski jezični savjeti</i>, Zagreb: Školska knjiga. 5. Klajn, I. (2007) <i>Rečnik jezičkih nedoumica</i>, Novi Sad: Prometej. 6. Klajn, I. (2007) <i>Ispici pa reci</i>, Novi Sad: Prometej. 																												

Bernard Cant

Halid Bulic